

Tutu ni tee Pablo nuu ñayiu ka skua'a ñuu Éfeso

¹ Maa san kuu Pablo, tee ni chitniuu ña Jesukristu ja sa'a san nagua kuini ia Dios, tee san tutu ya'a nuu ñayiu ka oo ñuu Éfeso ja ka kui ñayiu maa ia Dios vi ka sa'a ndai nuu Jesukristu. ² Te maa Tata Yuao jin Jito'o Jesukristu na ka'an nda'u ka'an kee ña ya, te na koo jamani ya jin in in ni.

Jesukristu sa'a ja vi koo vii vi koo va'o

³ Na vi chiñu'o Dios, ia kuu tata yua Jito'o Jesukristu, ja ni taa ya ndi'i taka javii java'a oo ndee andivi ja oo ini anuo, chi ka oo jin Jesukristu. ⁴ Chi guaa ndee nuu chia'an ka ja junkoo ñuyiu, ja ni kaji ña ia Dios jin yoon ja vi koo jin Jesukristu, nagua ja vi kokuo ñayiu maa ia Dios vi ñayiu vii nuu ya. ⁵ Chi ja nda'u ini ya, te ni kaji ña ya ja ni ndakuanse'e ña ya jion jin ma'ñu sagua Jesukristu, chi saa ni kuini ya ja sa'a ya. ⁶ Te yun guaa siun ni na vi kosa'a ka'nuo ia Dios, chi nda'u ndeva'a ini ya, ja ni sa'a ña ya javii java'a jion jin ma'ñu sagua Se'e ya, ia kutoo ndeva'a ya. ⁷ Te jin niñi Jesukristu ja ni jati nuu ni ji'i ya, kuu ja ni tniuya'u ya ja ni ndatau ña ya, te ni jaka'nu ini ia Dios yika kuechio, chi ka'nu ndeva'a ini ya, ⁸ guaa ni kunda'u ini ña ya. Te jin ndi'i tno'o ndichi ya vi ja jinkui'nu ini ya, ⁹ ni xne'e ya nuu ja vi kunio nagua kuini ya ja sa'a ya, tno'o ni yiyu'u nuu ñayiu ndee jana'a, nagua

ni ndakani ini ya ja sa'a ya. ¹⁰ Te saa sa'a ya nuu skunkuu ndaa kuiti tiempu. Te xtutu ya ndi'i ja ni sa'a ya, nagua ja kuña'a ya nuu Jesukristu ja kotatnuni ya nuu taka ja oo andivi vi nuu ñu'u.

¹¹ Dios ni ndakaji ña jion ja vi koo jin Jesukristu, te vi ni'i ta'vio nuu vi sa'a jajion ja skuta'u ña ya, chi saa ni junkuaan ini maa ya ja sa'a ya, ia ja sa'a ndi'i ni nagua kuini maa ya. ¹² Saa nagua ja ja'a sein ja ka kuu san ñayiu xtnañu'u ja ka ndetu ka'nu san Jesukristu, te na vi chiñu'u ñayiu ia Dios, ja ia ka'nu ndeva'a kuu ya. ¹³ Te suni maa ni, nuu ni ka onini ni tno'o ndaa ja kuu tno'o va'a Jesús ja skaku ni'nu ña, te ni ka kandija ni, guaa ni ka ni'i ni Espíritu ia Dios, nagua ni kee yu'u ya ja tetniuu ya. Te ni ka jinkitnuni ni jin Espíritu ya ja oo ini anu ni. ¹⁴ Te Espíritu ia Dios sa'a ja ka kukanu ndaa inio ja vi ni'o in nuu vi sa'a jajion ja taa maa ia Dios nuu vi koo kiuu na kenta nuu skaku ni'nu ña ya ja no'okueio nuu oo maa ya, te vi chiñu'o ya, chi ia ka'nu ndeva'a kuu ya.

Jikanta'u Pablo ja ja'a ñayiu ka kandija

¹⁵ Te ja ja'a ya'a guaa nuu ni jini so'o san ja ka kandija ni Jito'o Jesús vi ja ka ka'an too ni ndi'i ñayiu maa ia Dios, ¹⁶ te vini tu junkuiin san ja ndakuanta'u san nuu ya ja ja'a in in ni vi ndaka'an ña san nuu ndakuatu san. ¹⁷ Jikanta'u san nuu Dios, Tata maa Jesukristu, ia ye'e tajan, ja na taa ya Espíritu ya ja vi jinkui'nu gua'a ini ni tno'o ndichi vi skuni ña ya ja vi kuni gua'a ka ni ya. ¹⁸ Jikanta'u san nuu ia Dios ja na vi ye'e nduchi nuu ni ja vi jinkui'nu gua'a ini ni, nagua

ja vi kuni ni nagua kuu ja ka ndetu ka'nuo ja ni ndakana ña ya, vi naxa kuika nuu ye'e tajan ja taa ya ja vi sa'a jajin yoon, ja ka kuo ñayiu ñuu maa ya, ¹⁹ vi naxa ka'nu ndeva'a oo jaka'nu ya jin yoon ja ka kandijao ya. Te jaka'nu ya kuu ja ni xne'e ya ja ia ndakui ndeva'a kuu ya, ²⁰ nuu ni ndaxteku ya Jesukristu ne'u ndiyi, te ni juntaa ña ya ichi nda'a kua'a ya ndee andivi. ²¹ Ni jani ña ya ja kotatnuni Jesukristu siki ndi'i ia ka kuu nija'nu vi ia ka ndiso tniuu vi ia ka'nu vi ia ja tatnuni, vi siki ndi'i sivi ja ka oo ja ka nani, te masu maintno'o ni tiempu vitna, chi saa ni tiempu ja vaji. ²² Te ndi'i ni xndendoo ya nuu nda'a Jesukristu, te suni maa Jesukristu kuu ia tatnuni nuu ndi'i ñayiu ka skua'a. ²³ Te ñayiu ka skua'a ka kuu na kuinio yiki kuñu Jesukristu, te sui ka sa'a ja oo ndi'i Jesukristu, te maa Jesukristu sa'a ja oo chitu ndi'i kuiti ja oo ñuyiu.

2

Ni kunda'u ini ña ia Dios jion, guaa ni skaku ni'nu ña ya

¹ Ni taa ia Dios ja ka tekuni, nuu ni ka okuu ni na kuinio ndiyi jin jakue'e ni ka osa'a ni vi jin yika kuechi ni, ² nuu ni ka ojika ni ndee ama ka, ja ni ka ondikin ni ndi'i ja ka sa'a ñayiu ñuyiu. Chi ni ka osa'a ni nagua kuini maa Tachi ka'nu ja oo nuu yi'i tachi kuiñi, espíritu ja ska'an ña vitna jin ñayiu inu so'o ndeva'a nuu ia Dios. ³ Te suni saa ni ka osa'a ndi'i yoon ama ka, chi ni ka ondikion ni ka osa'o nagua junkuaan ini yiki

kuñuo vi ndi'i jakue'e ni ka ondakani inio, te ni ka okuo ñayiu ni ka oskiti ini ia Dios, inuu jin sava ka ñayiu. ⁴ Su Dios, ja kuu ya ia ka'nu ndeva'a ini, te janda'u ini ya, guaa ni kutoo ndeva'a ña ya. ⁵ Te visi na kuinio ndiyi ka kuo jin yika kuechio, su ni taa ya ja ka tekku inuo jin Jesukristu, te ni ka'an nda'u ni ka'an kee ña ya ja ni skaku ni'nu ña ya. ⁶ Te ni ndaxteku inuu ña ya jin Jesukristu, te suni ni juntaa ña ya ja vi kotatnunio jin Jesukristu ndee andivi. ⁷ Sua'a ni sa'a ya nagua ja tiempu ja vaji xne'e ya ja kua'a ndeva'a ni ka'an nda'u ni ka'an kee ña ya, chi ni kunda'u ini ña ya jion jin ma'ñu sagua Jesukristu. ⁸ Chi ni ka'an nda'u ni ka'an kee ña ia Dios jion, ja ni skaku ni'nu ña ya jin ma'ñu sagua ja ka kandijao. Te masu in ja vaji nuu mao kuu, chi in java'a ja ni skuta'u ña ia Dios kuu. ⁹ Te masu jin tniuu gua'a ja ka sa'o kuu ja skaku ni'nu ña, nagua ja ni in ñayiu ma vi kokuu teyii jin tniuu gua'a ka sa'i. ¹⁰ Chi maa ia Dios ni sa'a ña, te ni ndasa'a jaa ña ya jin ma'ñu sagua Jesukristu, nagua ja na vi sa'o tniuu gua'a, te na vi kondikion ichi nuu ni sa'a tua'a maa ya ja vi kakao nuu tniuu gua'a yun.

Jin ma'ñu sagua Jesukristu ka oo jin tno'o mani

¹¹ Te yun guaa vi ndaka'an ni naxa ni ka oo ni ama ka, ja masu ñayiu judio ka kuu ni. Te yun guaa tna'a maa san judio, ja ka chitnuni jin nda'a nuu yiki kuñu de, ka xnani kue'e ña de jin ni ja ñayiu tu ka yitnuni, ja tu ka oo jin ia Dios ka kuu ni. ¹² Chi tiempu yun, tu na Jesukristu ni ka oo jin ni, te ni ka okuu siin ni nuu ñayiu ñuu Israel,

te tu ni ka jini sa'un ni tratu nagua ni kee yu'u ia Dios ja sa'a ya jin ñayiu Israel. Te nuu ñuyiu ya'a, tu ni ka ojini ni ia Dios, ni tu na in ka ndetu ka'nu ni. ¹³ Su vitna ja ka oo ni jin Jesukristu, chi jin ma'ñu sagua niñi ya ja ni jati nuu cruz, te ni ka kuyatni ni nuu ia Dios, visi ama ka ni ka oo ni ndee jika.

¹⁴ Te Jesukristu sa'a ja ni ka ndumani tna'o, chi ni sa'a ya ja ñayiu judio vi ñayiu sava ka tatatno'o ni ka nduo invaa ni ñuu nuu ya, chi ni xnani ya in ja ni ondesi ma'ñu sagua ja ni osa'a siin siin ña, ¹⁵ nuu ni soko ya maa ya ja ni ji'i ya. Te ni skunkuu ya Ley Moisés nuu tatnuni vi xndaku tniuu nuu ñayiu judio, chi Ley yun sa'a siin ñayiu judio jin ñayiu sava ka tatatno'o. Su ni sa'a ya ja ni ka ndui invaa ni ka ñayiu jaa nuu ia Dios, vi ni sa'a ya ja oo jamani. ¹⁶ Te nuu ni ji'i Jesukristu nuu cruz, yun ni xnaa ya ja ka nee u'u tna'a mai vi jin ia Dios, te ni sa'a ya ja ni ka ndui invaa ni ka ñayiu nuu ya.

¹⁷ Ni kii Jesukristu, te ni kaxtno'o ya tno'o va'a ja oo tno'o mani jin ndi'i ñayiu. Ni kaxtno'o ya nuu maa ni ja ni ka oo ni ndee jika nuu ia Dios, vi nuu ñayiu judio ja ka oo yatni nuu ya. ¹⁸ Chi jin ma'ñu sagua Jesukristu, te ndi'i ñayiu judio vi ñayiu sava ka tatatno'o kuu kiukuei jin ma'ñu sagua invaa Espiritu nuu oo Tata Dios.

¹⁹ Te yun guaa masu ñayiu inka ñuu ka kuu ka ni, te ni masu ka jika nda'u ka ni, chi in ni ñayiu ñuu maa ia Dios ni ka nduu ni, te ñayiu ve'e maa ya ka kuu ni. ²⁰ Te ndi'i mao ja ka kandijao ka kuo na kuinio in ve'e ka'nu ja kuva'a siki kava ja ka kuu tee ni chitniuu Jesukristu ja ka ndiso de

tniuu na'nu ka, vi tee ni ka ndakani tno'o ia Dios, te maa Jesukristu kuu kava ka'nu xtnañu'u ja yituu skina ve'e. ²¹ Te jin Jesukristu netna'a ndi'i ja kuva'a ve'e ka'nu yun, te makusukun vi guaa ndee jino ja kokuu in veñu'u vii maa Jito'o. ²² Te suni maa ni ja ka kuu ni ñayiu sava ka tatatno'o, ka oo tutu ni jin Jesukristu, te mavikua'nu ni ja kentakuei ni vi kokuu ni in veñu'u nuu oo ia Dios jin ma'ñu sagua Espíritu ya.

3

Ni xtutenuu Pablo tno'o va'a Jesús nuu ñayiu sava ka tatatno'o

¹ Te yun guaa maa san ja kuu Pablo, yi'i san vekaa ja ja'a Jesukristu vi ja kaxtno'o san tno'o ya nuu maa ni ja ka kuu ni ñayiu inka tatatno'o. ² Te maa ni, chi ja ndaa ndija ja ni ka onini ni ja ni ka'an nda'u ni ka'an kee ña ia Dios jin san, te ni chitniuu ña ya ja ndakani san tno'o ya nuu in in ni. ³ Te ni xne'e ya nuu san tno'o ni yiyu'u ndee jana'a, te ni kaxtno'o ya, nagua ja ni tee san joo luluu. ⁴ Te nuu ka ka'u ni, te vi kutnuni ini ni ja jini san tno'o ja ja'a Jesukristu ja ni yiyu'u, ⁵ in tno'o ni yiyu'u ja tu ni xne'e ya nuu ni in ñayiu ndee ama ka, su vitna te xne'e kaji Dios jin ma'ñu sagua Espíritu ya nuu ñayiu maa Dios ja ka kuu san tee ni chitniuu ya vi tee ka ndakani tno'o va'a Jesús. ⁶ Te tno'o ni yiyu'u kuu tno'o ya'a: Ja jin ma'ñu sagua tno'o va'a Jesús, te ñayiu sava ka tatatno'o vi ñayiu judio vi ni'i inui nuu kuña'a ia Dios ja vi sa'a jajin, chi invaa ni ñayiu ka kui, te vi ni'i nagua ni kee yu'u ya ja kuña'a ya nuu ñayiu ka oo jin Jesukristu.

⁷ Te maa san kuu tee ni chitniuu ña ia Dios ja kaxtno'o san nuu ñayiu, nagua ni skuta'u ña ya ja ni ka'an nda'u ni ka'an kee ña ya jin jaka'nu maa ya. ⁸ Te maa san ja in tee nuu ka kuu san nuu in tee lule sa'un nuu ndi'i ñayiu ñuu maa ia Dios, su ni taa ya in tniuu gua'a ndeva'a ja ndakani san tno'o va'a Jesús nuu ñayiu sava ka tatatno'o, tno'o ja ma kentakueio vi kunio na kua'a kuika ja kuu tno'o maa Jesukristu. ⁹ Te ndakaxtno'o kaji san nuu ndi'i ñayiu ndee ja kuu tno'o ni ndakani ini Dios ja sa'a ya, ia ni sa'a ndi'i ja oo ñuyiu, ja kuu tno'o ni yiyu'u ndee jana'a. ¹⁰ Saa ni sa'a ya, nagua ja ndinuu nuu tno'o ndichi maa ia Dios vi kuni ia ka kuu nija'nu vi ia na'nu ja ka oo andivi vitna, jin ma'ñu sagua ñayiu ka skua'a. ¹¹ Sua'a ni sa'a ya nagua ni ndakani ini ya ja sa'a ya ndee jaxtnañu'u, te ni skunkuu ya jin Jito'o Jesukristu nuu ni kii ya ñuyiu. ¹² Te jin Jesukristu ka kukanu inio ja jinokueio nuu oo ia Dios jin ma'ñu sagua ja ka kandijao ya, guaa ma vi yu'o. ¹³ Te yun guaa jikanta'u san ja ma vi kuita ni ja ja'a tnundo'o tna'a san ja ja'a in in maa ni, chi ja sia'a ndo'o san, te in jayíñu'u in in maa ni kuu.

Ndakuatu Pablo ja ja'a ñayiu Éfeso

¹⁴ Ja ja'a ya'a guaa ja'nu jiti san nuu ia Dios, Tata Jito'o Jesukristu. ¹⁵ Te sivi maa ya ka ndiso ndi'i ndikin tata ja ka oo ndee andivi vi ñuyiu. ¹⁶ Jikanta'u san nuu ya, ja na taa ya jaka'nu ya vi javii java'a ja oo nuu ye'e tajan ya, nagua ja vi koo ndakui ini anu ni jin ma'ñu sagua Espíritu ya, ¹⁷ nagua ja na koo Jesukristu ini anu ni ja

ka kandija ni ya, nagua ja vi koyutnu ni, te vi konokuiin gua'a ni na kuinio in yutnu ja ni jika yo'o tnu, chi kutoo ña ya, te ka ka'an too ni in ñani in tna'a ni. ¹⁸ Saa te vi kuni ndaa kuiti ni jin ndi'i ñayiu maa ia Dios ja ka'nu ndeva'a ja kutoo ña Jesukristu, te ni tu kintna'a inuu jin ja jite vi ja kunu vi ja sukun ja kutoo ña ya. ¹⁹ Saa te vi kuni ni naxa kutoo ña Jesukristu, ja ka'nu ndeva'a ka kuu saa nuu ndi'i ja ka jinio, nagua ja saa, te kentakuei ni vi koo ni naxa oo maa ia Dios.

²⁰ Te na vi ndakuanta'uo nuu ia Dios, ia ka'nu ndeva'a, ja sa'a ya kua'a ndeva'a ka tniuu vii tniuu va'a, saa ja ka jikaon nuu ya, axi ja ka ndakani inio, te sa'a ya yun jin jaka'nu maa ya ja satniuu ini anuo. ²¹ Te yun guaa na vi chiñu'u ñayiu ka skua'a ia Dios jin ma'ñu sagua Jesukristu ja ia ka'nu ndeva'a kuu ya, ndi'i ni jichi vi nikuii nikani ni. Saa na kokuu.

4

Na vi kokuo invaa ni ñayiu nuu Espíritu ia Dios

¹ Te yun guaa maa san ja oo san vekaa ja ja'a Jito'o, jikanta'u san nuu in in ni ja vi kaka ndaa ni nuu ichi ia Dios, nagua kuini maa ya, chi yun guaa ni ndakana ña ya ja vi sa'a ni. ² Vi sa'a nda'u ni maa ni, te vi ku'un nda'u vi ku'un kee ini ni. Te vi koka'nu ini ni, te vi kuandee ini ni ja ja'a in in ni ja ka ka'an too tna'a ni, ³ te vi nduku ndee ni ja vi kotutu ni nagua sa'a maa Espíritu ia Dios jin ma'ñu sagua jamani. ⁴ Chi invaa ni ñayiu ka kuu ni nuu ia Dios, te invaa ni Espíritu ya oo

ini anu in in ni, vi invaa ni ka ndetu ka'nu ni ya ja ni kana ña ya, ⁵ te invaa ni Jito'o oo, vi invaa ni ia ka kandijao, te invaa ni ja ja'a Jesukristu ni ka janduteo, ⁶ te invaa ni Dios kuu Tata ndi'o, te maa ya kuu ia tatnuni nuu ndi'o, te maa ya satniuu jin ma'ñu sagua ndi'o, te oo ya ini anu in ion.

⁷ Su ni ka'an nda'u ni ka'an kee ña ia Dios jin in ion na kuu na kuu na tniuu ni kuini maa Jesukristu ja skuta'u ña ya. ⁸ Te yun guaa ka'an nuu tutu ii:

Mandaa de ndee sukun ka kua'an de,
jin ja ni ju'ni de ja xiin siki ni kundee de,
te ni skuta'u de java'a jin ñayiu,
ka'an sua'a.

⁹ ¿Te naxa kei ka'an ja mandaa yun? Kei ka'an ja xtnañu'u ka ndee andivi makuun Jesukristu, te ni kunjino ya ndee nuu ndi'i sa'un ka ñuyiu ya'a. ¹⁰ Te ia ni kuun nuu ñuyiu, kuu ia ja suni mandaa ya guaa ndee nuu sukun ka andivi, nagua ja koo ya ndi'i ni nuu. ¹¹ Te suu maa ya ni chiyukun tee vi kondiso tniuu na'nu, sava de ka kuu tee ni chitniuu Jesús ja ka ndiso de tniuu ka'nu ka, te sava de ka kuu tee ka ndakani tno'o ya, te sava de ka kuu tee ka xtutenuu tno'o ya, te sava de ka kuu tee ka jito ñayiu ka skua'a, vi sava de ka kuu tee ka kaxtno'o. ¹² Sua'a ni sa'a tua'a ña ya, nagua ja vi satniuo nuu tno'o ya, nagua ja saa, te vi chituo ñayiu maa ya ja vi kua'nui nuu tno'o ja ka kandijai Jesukristu, ¹³ vi guaa ndee ndi'o na kentakueio vi kotutuo jin tno'o ja ka kandijao, te vi jinkui'nu gua'a inio ja ka'nu kuu Se'e ia Dios, ja vi kokuo in ñayiu ni jija, vi guaa ndee kentakueio

ja vi koo naxa oo maa Jesukristu. ¹⁴ Te saa nagua ja ma vi kokuu kao na kuinio suchi kueli ja vita ndeva'a ka kui, te ñama ka samai, te ya'a yun ni ka jikai jin tno'o ja ka kaxtno'o ñayiu na kuinio mi'i ja ya'a yun ni jiso ña tachi, te vi guaa ndee ka jandetui ja ka xnda'u ña ñayiu jin tno'o ndichi ini ja ka jikai ichi kue'e. ¹⁵ Chi sua'a na vi ka'on tno'o ndaa ja ka ka'an too tna'o, te na vi kua'nuo ja vi koo naxa oo maa Jesukristu, chi maa ya kuu yiki xini ndi'o ja ka kuo yiki kuñu ya. ¹⁶ Te ndi'i yiki kuñu ja ñutna'a gua'a vi netna'a inuu jin ndi'i tuchi, ja ka chitu tna'a inuu jin tniuu ka sa'a in in ndatniuu ja oo nuu yiki kuñu, te yun ka ni'i ja ka ja'nu. Te saa ka kuu yoon jin Jesukristu, chi nuu ka sa'o tniuu ja ni chitniuu ña ya, te vi koyutnu kao jin ja ka ka'an too tna'o.

Vi sa'a gua'o chi ñayiu jaa ka kuo nuu Jesukristu

¹⁷ Ya'a kuu tno'o ka'an san nuu in in ni, te skuiso siki ña san jin sivi maa Jito'o, ja ma vi kaka ka ni nuu ichi kue'e, nagua ka jika ñayiu sava ka tatatno'o ja tu ka jini ia Dios, te nino'o ni ja tu jiniu'u ka ndakani ini. ¹⁸ Chi ka ndesi jajintnuni ja tu ka jinkui'nu ini, te ni tu na Dios ka oo jin ja vi kotekui nuu ya, chi tu ka jini tno'o ya, te inu ndee ndeva'a ini anui. ¹⁹ Chi ja ni ka jija ni'nui, te ni ka kiundui ka sa'i nino'o ni ja ka kusii ini yiki kuñui, vi ka ndioo ini ja vi sa'i ndi'i taka jane'e jayichi. ²⁰ Su maa ni, chi masu saa ni ka kutua'a ni nuu Jesukristu. ²¹ Chi jandaa ja ni ka onini ni tno'o ya, ja ni ka kaxtno'o nuu ni, nagua oo nuu tno'o ndaa maa ya. ²² Te ja

ja'a ja ni ka osa'a ni ndee ama ka, vi xndoo ni ichi yata ni ndi'i jakue'e ni ka osa'a ni nuu ni ka okusii ini ni jin yiki kuñu ni ja ni oxnda'u ña, ²³ te vi kuandetú ni ja na ndasa'a jaa ia Dios anu ni vi jajintnuni ni. ²⁴ Te vi nduu ni ñayiu jaa, na kuinio nuu ka ndasama ni sa'un tne'e ni, te ka ndekui'nu ni sa'un jaa, chi ni sa'a ña ia Dios naxa oo maa ya, ja vi kaka ndaa ni, te vi kokuu ni ñayiu vii ñayiu va'a, nagua kaxtno'o maa tno'o ndaa.

²⁵ Te yun guaa vi xndoo ni tno'o ja ka xnda'u tna'a ni, te vi ka'an ndaa ni nuu in ñani in tna'a ni, chi in ni ñayiu ka kuu ndi'o.

²⁶ Te nuu ka kiti ini ni, su ma vi sa'a ni yika kuechi, te ma vi kendoo ni jin tno'o kiti ini yun guaa ndee nuu kee nikandii, ²⁷ te ma vi kune ni ichi ja skanakau ña Tachi nuu yika kuechi.

²⁸ Te na in su'u, ma su'u kai, chi na satniui jin nda'i in tniuu gua'a ja na ni'i nagua kuña'i nuu ñayiu tu nagua neva'a.

²⁹ Te ni in tno'o ne'e ma vi ka'an ni, chi nino'o tno'o va'a vi ka'an ni, nagua ja chituu ña ja vi koyutnu ñayiu ka nini, te vi kendoo va'i jin tno'o ka ka'an ni. ³⁰ Te ma vi sa'a ni ja tna'u ini Espíritu ia Dios, chi Espíritu ya ni chitnuni ña nagua ja ndakuni ña ya ja ñayiu maa ya ka kuu ni nuu jino kiuu ja skaku ni'nu ña ya in jichi ni nuu jakue'e.

³¹ Te vi xndoo ni ndi'i ja u'u ka oo ini anu ni, vi ja ka jiso niñi ni ja ka kiti ini ni, vi ja ka kana xeen ni, vi ja ka kane'e ni, vi ndi'i jane'e jayichi ka sa'a ni. ³² Chi sua'a vi kokuu ni ñayiu va'a ini vi ñayiu nda'u ini jin in in ni, te vi kuaka'nu ini

ni ja ja'a in in ni, nagua ni jaka'nu ini ia Dios ja ja'a yika kuechi ni jin ma'ñu sagua Jesukristu.

5

Na vi kaka ndaa ñayiu ka kuu se'e ia Dios

¹ Maa ni ja ka kuu ni se'e ia Dios ja kutoo ña ya, vi nduku ndee ni ja vi koo ni naxa oo maa ya. ² Te vi ka'an too tna'a ni, nagua kutoo ña Jesukristu jin in ion, te ni soko ya maa ya ja ja'o, na kuinio in lelu, te ni kenta xiko asin ndee nuu ia Dios.

³ Te maa ni ja ka kuu ni ñayiu maa ya, vi sa'a gua'a ni, te ma vi sa'a ni kuechi ñuyiu, ni ma vi sa'a ni ndi'i jatne'e, ni ma vi jio'o ni ndatniuu inka ñayiu, ⁴ ni ma vi ka'an ni tno'o ne'e, ni tno'o ja tu jiniu'u, ni tno'o siki ja ka'an kue'e, chi masu vatuka kuu. Te gua'a ka kuu ja vi ndakuanta'u ni nuu ia Dios. ⁵ Chi ja ka jini gua'a maa ni ya'a: Ja ni in ñayiu sa'a kuechi ñuyiu, ni ñayiu sa'a jatne'e, ni ñayiu ndioo ini kua'a xu'un, ja chiñu'i xu'in yun, ma kuu vi ni'i ta'ui ja vi sa'a jajin nuu tatnuni Jesukristu vi ia Dios. ⁶ Te vi koto ni maa ni ja ni in ñayiu ma vi xnda'u ña jin tno'o vasa, chi siki ya'a vaji ja kiti ini ia Dios siki ñayiu inu so'o ndeva'a nuu ya. ⁷ Te ma vi nitna'a ni jin ñayiu yun ja vi sa'a ni nagua ka sa'i.

⁸ Chi ama ka ni ka ojika ni ñunee, su vitna ja ka oo ni jin Jito'o, te ka oo ni nuu ye'e ni'nu maa ya, te vi kaka ni nagua jika ñayiu oo nuu ye'e ni'nu ya. ⁹ Chi nuu ia ye'e ni'nu vaji ja va'a ini ñayiu vi ja kaka ndai vi ja sa'a nda'i. ¹⁰ Te vi nduku ndee ni ja vi kutua'a ni ndeja kuu ja

junkuaan ini Jito'o. ¹¹ Te ma vi kiunduu ni ja vi sa'a ni tniuu ja tu jiniu'u, nagua ka sa'a ñayiu ka jika ñunee, chi gua'a ka kuu ja vi xtuu ndijin ni nagua ka sa'i, ¹² chi ka kanoo ja koka'on nagua ka sa'a yu'u ñayiu yun. ¹³ Su ndi'i ni tniuu nuu ka sa'a ndijin ñayiu nuu ye'e ni'nu, te tuu ndijin, chi ja ye'e ni'nu yun xtuu ndijin ña jin ndi'i ja ka sa'a ñayiu. ¹⁴ Te yun guaa ka ka'an ñayiu sua'a: Ndoto ron ja kixin ron, te ndakoo ne'u ndiyi jian, te na ye'e ni'nu Jesukristu ini anu ron, ka ka'an sua'a.

¹⁵ Te yun guaa vi koto va'a ni maa ni, te ma vi kaka ni nagua ka jika ñayiu tu ka jini nagua ka sa'i, chi vi kaka ni nagua jika in ñayiu ndichi. ¹⁶ Te vi nduku ni ja vi sa'a ni java'a ndi'i ni jichi ja kuu vi sa'a ni, chi kua'a jakue'e ka sa'a ñayiu in kiuu in kiuu. ¹⁷ Te yun guaa ma vi kokuu ni ñayiu vasa ja tu jini nagua sa'i, chi vi nduku ndee ni ja vi jinkui'nu ini ni na ndeja kuu ja kuini Jito'o ja vi sa'a ni. ¹⁸ Te ma vi kojini ni jin nduxi uva, chi nani ja skunaa ña kuu, chi saa sua'a vi kochitu ni jin Espíritu ia Dios. ¹⁹ Te vi ka'an nuu tna'a ni jin tno'o ja vaji nuu salmo, vi tno'o ja vaji nuu yaa ndakuanta'u nuu ia Dios, vi yaa ja ndakakune'e maa ya, te vi kata ni jin ndee ini ndee anu ni ja ka chiñu'u ni Jito'o. ²⁰ Te siun ni vi kondakuanta'u ni nuu Tata Dios jin sivi Jito'o Jesukristu, ja ja'a ndi'i javii java'a sa'a ya.

Na vi konee yiñu'u nuu tna'o

²¹ Vi kuantno'o nuu tna'a ni ja ka yu'u ni'nu ni Jesukristu.

²² Te maa ni ja ka kuu ni ñasi'i, vi kuanyu'u vi kuandetu ni nuu yii ni, nagua ka sa'a ni nuu maa Jito'o. ²³ Chi teyii kuu nija'nu nuu ñasi'i, nagua kuu nija'nu maa Jesukristu nuu ñayiu ka skua'a ja ka kuo na kuinio yiki kuñu ya, te skaku ni'nu ña maa ya. ²⁴ Te suni nagua ka janyu'u ka jandetu ñayiu ka skua'a nuu Jesukristu, suni saa ni na vi kuanyu'u vi kuandetu ñasi'i ndi'i ni jichi nuu yii ña.

²⁵ Te maa ni ja ka kuu ni teyii, vi kokutoo ni ñasi'i ni, nagua ni kutoo Jesukristu ñayiu ka skua'a, te ni soko ya maa ya ja ja'o. ²⁶ Sua'a ni sa'a ya nagua ja sa'a siin ña ya ja vi kokuo ñayiu maa ya, te ni ndasa'a ndoo ña ya jin ma'ñu sagua tno'o ya nuu ni ka janduteo, ²⁷ nagua ja ndakuaka ña ya nuu oo maa ya ja ka kuo ñayiu vii ja ka skua'o, chi tu na jatne'e oo, na kuinio yunuo ja tu na tichio'o oo, ni tu ndañii, ni in ja tu nagua oo. ²⁸ Te suni saa ni maa ni teyii, vi kokutoo ni ñasi'i ni, nagua ka kutoo ni yiki kuñu ni. Chi na in kutoo ñasi'i, te kutoi mai. ²⁹ Chi ni in teyii tu jini u'u de yiki kuñu de, chi saa sua'a skaa de vi jito va'a de, nagua sa'a Jesukristu jin ñayiu ka skua'a. ³⁰ Chi in in mao ka kuu na kuinio in ndatniuu ja oo nuu yiki kuñu ya. ³¹ “Te yun guaa xndoo teyii tata de vi nana de, te nitna'a de jin ñasi'i de, te ndi nduu de jin ña ka kuu invaa ni ka ñayiu”, nagua ka'an nuu tutu ii. ³² Ka'nu ndeva'a kuu tno'o ya'a ja ni yiyu'u, su ka'an san vitna ja ka'an ja ja'a Jesukristu vi ja ja'a ñayiu ka skua'a. ³³ Visi ni saa, suni in in maa ni vi kokutoo ni ñasi'i ni nagua ka kutoo ni

maa ni. Te suni ñasi'i, na konee yiñu'u ña nuu yii ña.

6

¹ Roon ja ka kuu ron se'e, vi kindei vi kititi nuu tata ron vi nuu nana ron, chi yun kuu java'a, nagua ka sa'a ron nuu Jito'o. ² Chi ya'a kuu tno'o xtnañu'u ja tatnuni ia Dios nuu ni kee yu'u ya ja tetniuu ya in java'a, nuu ka'an sua'a: “Vi kuanyu'u vi kuandetu nuu tata ron vi nuu nana ron, ³ nagua ja vi koo vii vi koo va'a ron, te vi kona'a ñuu ron nuu ñuyiu ya'a”, kachi ya.

⁴ Te maa ni ja ka kuu ni yua, ma vi skiti ini ni se'e ni, chi sua'a vi skua'nu ni jin tno'o naxa vi koo naxa vi kakai, te vi xteku ni jin tno'o maa Jito'o.

⁵ Te maa ni ja ka kuu ni ñayiu ka jinokuechi, vi kuantno'o ni nuu lamu ni ja ka oo ñuyiu ya'a. Vi konee ni jayiñu'u, te vi koyu'u ni'nu ni de, te vi kunukuechi gua'a ni nuu de, nagua ka jinokuechi ni nuu Jesukristu. ⁶ Te saa vi sa'a ni, masu nani nuu ka ndia'a de ja vi kendoo va'a ni, nagua ka sa'a ñayiu ka nduku ja vi kendoo va'a mai nuu ñayiu ñuyiu, chi vi kunukuechi ni nagua ka jinokuechi ni nuu Jesukristu, te vi ndee ini ndee anu ni vi sa'a ni, nagua kuini maa ia Dios.

⁷ Te vi kosii ini ni vi kunukuechi ni, na kuinio ja nuu Jito'o ka jinokuechi ni, te masu nuu ñayiu.

⁸ Chi ja ka jini ni ja java'a ka sa'a in in maa ni, te yun vi ndani'i ya'u ni nuu Jito'o, a ka kuu ni ñayiu ka jinokuechi axi ñayiu tu na xiin nuu ka jinokuechi.

⁹ Te maa ni ja ka kuu ni lamu, suni saa vi sa'a ni jin ñayiu ka jinokuechi nuu ni. Ma vi koskoto ioo ni jin, chi ja ka jini ni ja invaa ni Jito'o ni jin oo andivi, te maa ya, chi inuu sa'a ya jin ndi'i ñayiu.

Vi kotua'o ja vi kaxin tna'o jin Tachi

¹⁰ Vitna te ka'an ka san: Vi koyutnu ni jin jaka'nu vi jandakui maa Jito'o. ¹¹ Vi kekui'nu ni ndi'i sa'un taa ia Dios nagua ka ni'nu soldado nuu ka jaxin tna'a de, nagua ja kuu vi koyutnu ni, te ma vi kuandetu ni ja xnda'u ña Tachi. ¹² Chi masu jin ñayiu ñuyiu ka jaxin tna'a jion, chi ka jaxin tna'o jin ia ka kuu nija'nu vi ia na'nu ja ka oo andivi, siki ia ja ka tatnuni nuu ñunee ñuyiu ya'a, vi siki ia ka sa'a jakue'e ja ka oo ndee andivi. ¹³ Te yun guaa vi kakuiko gua'a ni ndatniuu taa ia Dios ja ka nee ñayiu nuu ka jaxin tna'i, nagua ja vi kundee ini ni kiuu koo jakue'e yun, te nuu ndi'i ja vi skunkuu ni, te vi koyutnu ka ni.

¹⁴ Te yun guaa vi koyutnu ni na kuinio in soldado, te vi ku'ni tnuu ni chii ni ja kuu tno'o ndaa ia Dios ja ka kandija ni. Te vi skutu ni maa ni jin ja ka sa'a ndaa ni, nagua sa'a in tee jaxin tna'a, ja skutu de maa de jin sa'un kaa ja ndesi ni'nu ndika de. ¹⁵ Te vi ki'i ni ndijan ni ja vi kotua'a ni ja vi kaxtno'o ni tno'o va'a Jesús ja na vi koo mani ñayiu. ¹⁶ Te ja kanuu ka kuu ja vi kandija gua'a ni, na kuinio ja vi kinda'a tua'a ni kaa tikute ja vi kasi ni yutnu ndugua ja kai nuu punta ja skunta Tachi. ¹⁷ Te vi kukanu ini ni ia Dios ja skaku ni'nu ña ya, nagua sa'a

ixini kaa ja skaku ni'nu xini tee jaxin tna'a. Te vi kuantniuu ni tno'o va'a ia Dios ja taa Espíritu ya, nagua jantniuu tee jaxin tna'a yun yuchi kani de. ¹⁸ Te siun ni vi kondakuatu ni, te vi kokakanta'u ni nuu ia Dios jin ma'ñu sagua Espíritu ya, te vi koo tua'a ni, ma vi kusun ini ni, te siun ni vi kokakanta'u ni ja ja'a ndi'i ñayiu maa ia Dios. ¹⁹ Te suni vi kondakuatu ni ja ja'a maa san, nagua ja na taa ia Dios tno'o ka'an san nuu kaxtno'o san, nagua ja ma yu'u san ndakani san tno'o ni yiyu'u ja oo nuu tno'o va'a Jesús. ²⁰ Chi ia Dios ni tetniuu ña jin san ja ndakani san tno'o ya, visi ja ja'a tno'o ya'a kuu ja nu'ni san jin cadena vitna. Su vi kakanta'u ni ja ja'a san, nagua ja ma yu'u san ka'an san tno'o ya nagua kuini ja ka'an san.

Sandi'i ni ka ndakantno'o Pablo ñayiu ka skua'a

²¹ Tetniuu san ñanio Tíquico ja ka'an too san de, nagua ja ndakani de, te vi kuni ni ndi'i naxa oo san vi nagua sa'a san. Suu de kuu in tee ndaa ja kaxtno'o de tno'o maa Jito'o. ²² Te yun kuu ja tetniuu san de nuu ka oo maa ni, nagua ja ndakani de naxa ka kuu san, te ndataa de tno'o ndee ini.

²³ Te maa Tata Dios vi Jito'o Jesukristu na taa ya jamani ya ja vi koo jin ni ja ka kuu ni ñayiu ka skua'a, te vi ka'an too tna'a in in maa ni vi vi kandija ni. ²⁴ Te ia Dios na koto na kuni ña jin ndi'i ni ja ma naa ndoñu'u ja ka kutoo ni Jito'o Jesukristu. Saa na kokuu.

**Tutu ii - Ka'an ia Dios nuu ndi'i ñayiu
Mixtec, Northern Tlaxiaco: Tutu ii - Ka'an ia Dios nuu
ndi'i ñayiu New Testament+**

La Santa Biblia en el mixteco del norte de Tlaxiaco

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Northern Tlaxiaco

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 31 Jan 2023 from source files
dated 29 Jan 2022

1d46d274-fabd-5c6b-bfec-c3e776510466